

جمهوری اسلامی ایران
وزارت فرهنگ و آموزش عالی
شورای عالی برنامه ریزی

مشخصات کلی برنامه و سرفصل دروس
دوره کارشناسی ارشد مترجمی زبان آلمانی

گروه علوم انسانی
کمیته زبانهای خارجی

مصوب سیصد و نودمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی

مورخ ۱۳۷۸/۱۲/۱۵

بسم الله الرحمن الرحيم

برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد مترجمی زبان آلمانی

کمیته تخصصی:

گرایش:

کد رشته:

گروه: علوم انسانی

رشته: مترجمی زبان آلمانی

دوره: کارشناسی ارشد

شورای عالی برنامه ریزی در سیصد و نودمین جلسه مورخ ۱۳۷۸/۱۲/۱۵ براساس طرح دوره کارشناسی ارشد مترجمی زبان آلمانی که توسط گروه علوم انسانی تهیه شده و به تأیید رسیده است، برنامه آموزشی این دوره را در سه فصل (مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس) به شرح پیوست تصویب کرده، و مقرر می‌دارد:

ماده ۱) برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد مترجمی زبان آلمانی از تاریخ تصویب برای کلیه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی کشور که مشخصات زیر را دارند لازم‌الاجرا است.
الف: دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی که زیر نظر وزارت فرهنگ و آموزش عالی اداره می‌شوند
ب: مؤسساتی که با اجازه رسمی وزارت فرهنگ و آموزش عالی و براساس قوانین، تأسیس می‌شوند و بنابراین تابع مصوبات شورای عالی برنامه ریزی می‌باشند.
ج: مؤسسات آموزش عالی دیگر که مطابق قوانین خاص تشکیل می‌شوند و باید تابع ضوابط دانشگاهی جمهوری اسلامی ایران باشند.

ماده ۲) این برنامه از تاریخ ۱۳۷۸/۱۲/۱۵ برای دانشجویانی که از این تاریخ به بعد وارد دانشگاه می‌شوند لازم‌الاجرا است.

ماده ۳) مشخصات کلی، برنامه درسی و سرفصل دروس دوره کارشناسی ارشد رشته مترجمی زبان آلمانی در سه فصل مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس برای اجرا به معاونت آموزش وزارت فرهنگ و آموزش عالی ابلاغ می‌شود.

رای صادره سیصد و نودمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی
مورخ ۱۳۷۸/۱۲/۱۵
در خصوص برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد مترجمی زبان آلمانی

۱) برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد مترجمی زبان آلمانی که از طرف گروه
علوم انسانی پیشنهاد شده بود، با اکثریت آراء به تصویب رسید.

۲) این برنامه از تاریخ تصویب قابل اجرا است

رای صادره سیصد و نودمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی مورخ ۱۳۷۸/۱۲/۱۵ در مورد برنامه
آموزشی دوره کارشناسی ارشد رشته مترجمی زبان آلمانی صحیح است، به مورد اجرا گذاشته شود.

دکتر مصطفی معین

وزیر فرهنگ و آموزش عالی

دکتر علی شریعتمداری
رئیس گروه علوم انسانی

رونوشت: به معاونت محترم آموزش وزارت فرهنگ و آموزش عالی
خواهشمند است به واحدهای مجری ابلاغ فرمایید.

دکتر سید محمد کاظم نائینی

دبیر شورای عالی برنامه ریزی

فصل اوّل

مشخصات کلی برنامه

به نام خداوند جان و خرد

مشخصات کلی دوره کارشناسی ارشد رشته مترجمی زبان آلمانی

مقدمه :

با آنکه سالهاست که دوره کارشناسی مترجمی زبان آلمانی در دانشگاههای ایران وجود دارد، اما متأسفانه به دلیل محدود بودن زمان آن (که بیشتر اوقات دانشجویان صرف یادگیری مهارتهای کم و بیش مقدماتی در امر ترجمه می شود)، مجال پرداختن به مسائل پیشرفته و عمیق در این زمینه نیست. از سوی دیگر دانشجویان دوره کارشناسی این رشته به دلیل عدم توانایی لازم در کار تخصصی خود و نبودن امکانات برای ادامه تحصیل ناگزیرند پس از پایان دوره کارشناسی به مشاغل روی آورند که متناسب با رشته تحصیلی آنان نیست. از این رو با در نظر گرفتن دو نکته عمده زیر ایجاد دوره کارشناسی ارشد رشته مترجمی زبان آلمانی ضروری به نظر می رسد :

- ۱- نیاز نهادها و سازمانهای دولتی و خصوصی به مترجمان و ترجمه شناسان متبحر؛
- ۲- نیاز جوانانی که چند سال عمر خود را صرف تحصیل در رشته ای می کنند که ادامه آن فعلاً ممکن نیست.

هدف :

در جهان امروز که جهان ارتباطات است انتقال نتیجه پژوهشهای علمی امری است بسیار ضروری. از این هدف از ایجاد این دوره تربیت مترجمان و ترجمه شناسان متبحری است که بتوانند در انتقال یافته های علمی و اطلاعات تخصصی به گونه ای مطلوب سهیم باشند.

طول دوره و تعداد واحدها:

دوره کارشناسی ارشد رشته مترجمی زبان آلمانی حداقل ۲ نیمسال و دلزای ۳۲ واحد درسی است از این ۳۲ واحد ۲۲ واحد آن دپورس تخصصی اجباری، ۶ واحد آن دپورس تخصصی اختیاری و ۴ واحد آن پایان نامه است.

شرایط پذیرش :

داوطلبان ورود به این رشته باید گذشته از آنکه شرایط عمومی ورود به دوره کارشناسی ارشد را (طبق آیین نامه شورای عالی برنامه ریزی) دارا باشند، باید بتوانند از عهده آزمون ورودی این رشته نیز برآیند.

این آزمون شامل آیین نگارش فارسی، ترجمه آلمانی به فارسی و بالعکس خواهد بود. اگر چه داوطلبان ورود به این دوره درجه نخست فارغ التحصیلان دوره کارشناسی مترجمی آلمانی خواهند بود، اما شرکت دانش آموختگان دوره های "آموزش زبان آلمانی" زبان ادبیات آلمانی" هم در آزمون ورودی آن بلامانع است. افزون بر این، فارغ التحصیلان دوره کارشناسی همه رشته های علوم انسانی نیز که در خود توانایی لازم را برای توفیق در این دوره می بینند، مجازند که در آزمون آن شرکت کنند.

الف: دروس تخصصی اجباری (۲۶ واحد)

تعداد واحد	نام درس	کد درس
۲	زبان شناسی کاربردی و ترجمه	۰۱۱
۲	واژه شناسی و معادل گزینی در ترجمه	۰۱۲
۲	نظریه های ترجمه	۰۱۳
۲	تحقیق و ترجمه	۰۱۴
۲	شاهکارهای ادبیات قرن بیستم آلمان	۰۱۵
۲	سمینار مسائل ترجمه	۰۱۶
۲	مدلهای ترجمه	۰۱۷
۲	نقد و بررسی آثار ترجمه شده	۰۱۸
۲	مقاله نویسی به آلمانی	۰۱۹
۲	ترجمه متون ادبی	۰۲۰
۲	ترجمه انفرادی	۰۲۱
۴	پایان نامه	۰۲۲
۲۶	جمع	

ب: دروس تخصصی انتخابی (۶ واحد) *

تعداد واحد	نام درس	کد درس
۲	فرهنگ و جامعه در ترجمه	۱۰۱
۲	ادبیات معاصر ایران	۱۰۲
۲	سبک‌شناسی مقابله‌ای انواع نثر در ترجمه	۱۰۳
۲	منشاء و تحول زبان آلمانی	۱۰۴
۲	تأثیر ادب فارسی بر ادبیات آلمانی	۱۰۵
۲	بررسی ترجمه انواع متون علمی	۱۰۶
۱۲	جمع	

گروه‌های آموزشی با توجه به امکانات خود ۳ درس (۶ واحد) از بین دروس جدول ج انتخاب و ارائه می‌کنند.

فصل سوّم

سرفصل دروس

زبان‌شناسی کاربردی و ترجمه

کد درس: (۰۱۱)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف: کاربرد جنبه های مختلف زبان‌شناسی در ترجمه

سرفصل د روس: (۳۴ ساعت)

این درس شامل مباحث کاربردشناسی یا منظور شناسی، تحلیل کلام، معنا شناسی و ساخت نحوی زبان می باشد که کاربرد هر کدام در ترجمه مورد بررسی قرار می گیرد.

منابع پیشنهادی:

*Hartmann, P./Vernay, H. Hrsg. (1970): Sprachwissenschaft und Übersetzen.

*Neuberg, A. Hrsg. (1968): Grundfragen der Übersetzungswissenschaft, Leipzig.

*Neuberg, A./Kade, O. Hrsg. (1973): Neue Beiträge zur Grundfragen der Übersetzungswissenschaft, Frankfurt am Main.

*Studien zur Übersetzungswissenschaft (1971), Leipzig (=Beihefte zur Zeitschrift Fremdsprachen III/IV).

*Beiträge zur Übersetzungswissenschaft (1973): Leipzig (=linguistische Arbeitsberichte)

*Albert, J. (1973): Linguistik und Übersetzung, Tübingen (=Romanistische Arbeitshefte.4)

*Bausch, KR. (1970): Übersetzungswissenschaft und angewandte sprachwissenschaft. Versuch einer Standortbestimmung, in lebende Sprachen.

*Brekle, HE. (1972): *Semantik . eine Einführung in die sprachwissen-
schaftliche Bedeutungslehre.*

*Einführung in die Übersetzungswissenschaft, Quelle & Meyer
Heidelberg, Wiesbaden 1987.

*Hoof, Hvan(1973): Internationale Bibliographie der Übersetzung,
Pullach bei München (=Handbuch der Internationle Dokumentation und
Information.)

*Wills, W./Thome, G. Hrsg.(1974): *Aspekt der Theoretischen,
sprachbezogenen und angewandten Sprachwissenschaft,*
Saarbrücken.

واژه شناسی و معادل گزینی در ترجمه

کد درس: (۰۱۲)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف: آشنا کردن دانشجویان با ساخت واژه از نظر ترکیب بن ها و وندها و مفهوم معادل واژه گانی و مؤلفه های

واژه گانی در متون مختلف توصیفی، توضیحی و غیره

سرفصل دروس: (۳۴ ساعت)

در این درس دانشجویان با ساخت واژه و انواع واژه سازی آشنا می گردند. آنگاه با مفهوم معادل در ترجمه از دیدگاههای مختلف از جمله پاکوبسن، دستور مقوله و میزان در کتاب کتفوره، دستور گشتاری و نظرگاههای دیگر، آشنا می شود و سپس به شیوه معادل گزینی در ترجمه از لحاظ دستور، معنا (لرجاجی، ضمن، استعماری، اصطلاحی، متنی و غیره) می پردازد و تطابق واژگانی را برحسب نوع متن و هدف آن و نیز برحسب مؤلفه های معنایی عملاً انجام می دهد و بر مفهوم مؤلفه های معنایی و برقراری معادل در ترجمه واژگانی تاکید می ورزد.

منابع پیشنهادی:

*Domseiff, Franz: Bezeichnungswandel unseres Wortschatzes, Moritz Schauenburg Verlag, Lahr/Schwarzwald 1966.

*Leisi, Ernst: Der Wortinhalt Heidelberg 1961.

*Fleischer, Wolfgang: Wortbildung der deutschen gegenwartsprache, Leipzig 1969.

*Henzen, Walter: Deutsche Wortbildung Tübingen 1965.

*Geckder, H.: Strukturelle Semantik und Wortfeldtheorie, München 1971.

*Gäbler, R.(1973): vom Satz zum Wort: ein englisch -deutsch-franzö-
sisch-italienischer Übersetzungsvergleich. Transformation und
Polymorphie, Göppingen (=Göppinger Akademische Beiträge, 68).

*Gossing, G. (1968) Zum Problem der Übersetzungswörterbücher, in
Neubert 1968.

*Fleischmann, E.: Die Übersetzung lexikalischer Substandardismen,
in Studien 1971.

*Genaleja, N. (1988): Zum Deckungsverhalten der Termini, in
Neubert 1968.

نظریه‌های ترجمه

کد درس: (۰۱۳)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف: آشنایی دانشجویان با مزایا و کاستیهای نظریه‌های ترجمه

سرفصل دروس: (۳۴ ساعت)

در این درس انواع نظریه‌های ترجمه از قرون پیش از میلاد تا قرن حاضر مرور می‌گردد و در مورد هر یک از نظریه‌های قرن بیستم بطور متوسط بحث می‌گردد.

منابع پیشنهادی:

*Gasset, Jose Ortega y: Glanz und Elend der Übersetzung; In: Das Problem des Übersetzens; Hrsg. von H. J. Storch; Wege der Forschung, Band VI-III, Darmstadt 1963.

*Güttinger, Fritz: Zielsprache; Theorie und Technik des Übersetzens, Zürich 1963.

*Kittel, Harald: (Hrsg.) Literarische Übersetzung; Stand und Perspektiven, Bd. II, Berlin 1988.

*Klopfer, R.: Die Theorie der Literarischen Übersetzung; Romanisch-deutscher Sprachbereich, München 1967.

*Koller, W.: Einführung in die Übersetzungswissenschaft, Heidelberg 1979.

*Levy, Jiri: Die literarische Übersetzung; Theorie einer Kunstgattung, übersetzt von W. Schamschula, Frankfurt am Main / Bonn 1969.

*Reiß, Katharina: Möglichkeiten und Grenzen der Übersetzungskritik; Kategorien und Kriterien für eine Sachgerechte Beurteilung von Übersetzungen, München 1968.

*Senger, Anneliese: Deutsche Übersetzungstheorien des 18. Jahrhundert; Diss., Bonn 1971.

*Turk, H.: Probleme der Übersetzungsanalyse und der Übersetzungstheorie; Jahrbuch für Internationale Germanistik 21/2, 1984, S. 8-82.

*Kapp, V. (1974): Probleme von Theorie und Praxis in der Ausbildung zum Übersetzen und Dolmetschen.

*Drecsher, HV./Scheffzek, S. Hrsg. (1976): Theorie und Praxis des Übersetzens und Dolmetschens, Bern/Frankfurt am Main (=Publikationen des Fachbereichs angewandte Sprachwissenschaft der Johannes Gutenberg Universität Mainz, Gemersheim.)

تحقیق و ترجمه

کد درس: (۰۱۴)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف: آشنایی با چگونگی استفاده از روشهای تحقیق در مورد مسایل زبان شناسی کاربردی و ترجمه شناسی و بهبود بخشیدن و علمی تر کردن ترجمه شناسی.

سرفصل دروس: (۳۴ ساعت)

معرفی انواع روشهای تحقیق تجربی، آزمایشی کمی و کیفی بر اساس گردآوری اطلاعات در زمینه های زبانشناسی کاربردی و ترجمه شناسی و نیز معرفی شیوه های لماری مورد استفاده در تحقیقات مذکور و نیز ارزشیابی و بررسی تحقیقات انجام شده در زمینه ترجمه شناسی.

منابع پیشنهادی:

*Frank, A Paul: Überraschungen beim Lesen literarischer Übersetzungen. Berliner Wissenschaftliche Gesellschaft Jahrbuch (1965).

*Kade, Otto: Probleme des übersetzungswissenschaftlichen Textvergeichs; Leipzig 1961.

*Klopfer, R.: Die Theorie der literarischen Übersetzung; Romanisch-deutscher Sprechbereich, München 1967.

*Koller, W.: Einführung in die Übersetzungswissenschaft; Heidelberg 1979.

*Paepcke, F.: Im Übersetzen leben. Übersetzen u. Textvergleich; Hrsg. K. Berger, H. -M. Speier, Tübingen 1986(32).

*Reiß, Katharina: Möglichkeiten und Grenzen der Übersetzungskritik; Kategorien und Kriterien für eine sachgerechte Beurteilung von Übersetzungen, München 1986.

*Rühling, L.: Der Geist im Moorwasser; Kognitionspsychologische Aspekte semantischer Übersetzungsfehler; In: Geschichte, System, Literarische Übersetzung; Göttinger Beiträge zur internationalen Übersetzungsforschung, Bd5, hrsg. von H. Kittel, Berlin 1992.

*Schadewaldt, Wolfgang: Das Problem des Übersetzens; Wage der Forschung, Band VIII hrsg. v. Störich, H. J. Darmstadt 1963.

*Turk, h.: Probleme der Übersetzungsanalyse und Übersetzungstheorie; Jahrbuch für Internationale Germanistik 21/2, 1984, S.8-82.

شاهکارهای ادبیات قرن بیستم آلمان

کد درس: (۰۱۵)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف: بررسی شاهکارهای ادبیات داستانی در ترجمه

سرفصل دروس: (۳۴ ساعت)

در این درس ترجمه های چاپ شده تعدادی از آثار داستانی لرجمند جهان مورد بررسی مقابله ای قرار می گیرد و علل توفیق یا عدم توفیق ترجمه ها به بحث گذشته می شود و متونی در مورد نقد و بررسی داستان مطالعه می شود.

- *Raniki, Marcel: Deutsche Geschichte von 1900 - 1918. München 1987.
- *Raniki, Marcel: Deutsche Geschichte von 1918 - 1933. München 1987.
- *Raniki, Marcel: Deutsche Geschichte von 1933 - 1945. München 1987.
- *Raniki, Marcel: Deutsche Geschichte von 1945 - 1960. München 1987.
- *Raniki, Marcel: Deutsche geschichte von 1960 - 1980. München 1987.

سمینار مسائل ترجمه

کد درس : (۰۱۶)

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

هدف : آشنایی با تکنیکهای عملی ترجمه و کاربرد آنها در یک پروژه عملی در طول ترم

سرفصل دروس : (۳۴ ساعت)

در این درس فنون مختلف و مکانیسمهای تخصصی ترجمه مانند نظریه سازشهای دستوری و واژگانی در ترجمه، کاهش و افزایش مفهوم در ترجمه، توزیع معنا در ساخت زبان هدف و منبع، حفظ مفهوم یا پیام در ترجمه و تغییر ساخت زبان منبع به زبان هدف و نیز سایر مسایل عملی ترجمه بحث و بررسی می‌گردد و هر دانشجو مکلف به انجام یک پروژه ترجمه بطور انفرادی حدود ۲۰ صفحه از فارسی به آلمانی یا آلمانی به فارسی است تا کلیه موارد مورد بحث را در آن رعایت کند و مراحل اجرای یک پروژه ترجمه را از ابتدا تا انتها انجام دهد.

منابع پیشنهادی :

*Paepcke, F.: Im Übersetzen leben, Übersetzen u. Textvergleich; Hrsg. K. Berger, H. -M. Speier, Tübingen 1986(32).

*Reiß, Katharina: Möglichkeiten und Grenzen der Übersetzungskritik; Kategorien und Kriterien für eine sachgerechte Beurteilung von Übersetzungen, München 1986.

*Rühling, L.: Der Geist im Moorwasser; Kognitionspsychologische Aspekte semantischer Übersetzungsfehler, In: Geschichte, System, Literarische Übersetzung; Gottlinger Beiträge zur internationalen Übersetzungsforschung, Bd. 5, hrsg. von H. Kittel, Berlin 1992.

*Tschersig, Alois : Das Fremde und das Eigene; Interkulturelle Germanistik, 1985.

*Kade, Otto: Probleme des übersetzungswissenschaftlichen Textvergleichs; Leipzig 1981.

*Kirsck, R.: Das Wort und seine Strahlung; über Poesie und ihre
Übersetzung, Berlin, Weimar 1976

مدلهای ترجمه

کد درس: (۰۱۷)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف: کسب تجربه، مهارت و دقت در زمینه ترجمه آثار گوناگون

سرفصل دروس: (۳۴ ساعت)

در این درس دانشجویان ترجمه واژه، تحت الفظی، جمله به جمله، آزاده ترجمه کامل، ترجمه ناقص مبتنی به معنا، ترجمه پیامی و سایر مدلهای ترجمه آشنا می شود و نیز ترجمه نظم، شعر، داستان کوتاه، و سایر انواع ادبی را تمرین می نماید و نیز متون علوم انسانی، علوم پایه و غیره را ترجمه کرده و انواع آنها را تجربه می کند. علاوه بر آن متونی درباره مدلهای ترجمه در کلاس خوانده می شود و سایر مفاهیم مدل در ترجمه بررسی می گردد.

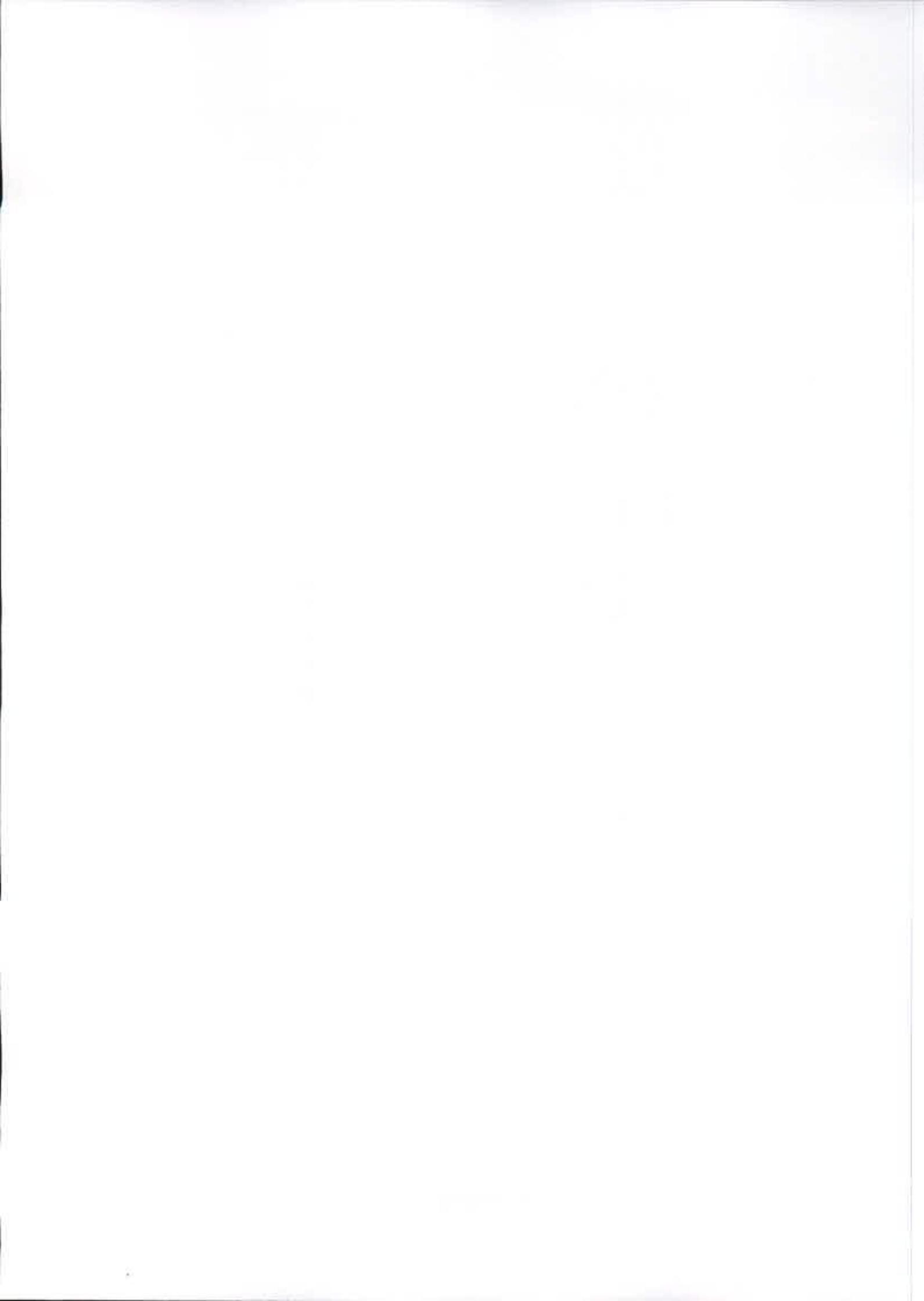
منابع پیشنهادی:

*Vernag, H.: Element einer Übersetzungswissenschaft, in Kapp 1974.

*Wilss, W.: Übersetzungswissenschaft. Probleme und Methoden, Stuttgart 1977.

*Gulich, E./Raible, V.: Linguistische Textmodelle, Grundlagen und Möglichkeiten, München 1977.

*Güttinger, F.: Zielsprache, theorie und Technik des Übersetzens, Zürich 1963.

*Benjamin, Walter: Die Aufgabe des Übersetzers; In: Das Problem des Übersetzens; Hrsg. von H.J. Störich, Wege der Forschung, Band VIII, Darmstadt 1963.

*Bianquis, G.: Kann Mann Dichtung übersetzen? (zu Rilkes Duineser Elegien), In: Dichtung und Volkstum, Euphorion N. F., 37, 1936, S. 470-482.

*Bruns, A.: Stilistische Eigenschaften Vergleichsthematik, Übersetzung als Rezeption ; 1978.

*Gasset, Jose Ortega y: Glanz und Elend der Übersetzung; In: Das Problem des Übersetzens; Hrsg. von H. J. Störich, Wege der Forschung, Band VI-II, Darmstadt 1963.

*Güttinger, Fritz: Zielsprache; Theorie und Technik des Übersetzens, Zürich 1963.

*Hennecke, Hans: Schöpferischer Verrat, Übersetzung im Dienst der Weltliteratur, In: Kritik, Gessammelte Essays, Gütersloh 1958.

*Kade, Otto: Probleme des Übersetzungswissenschaftlichen Textvergleichs; Leipzig 1981.

*Reiß, Katharina: Möglichkeiten und Grenzen der Übersetzungskritik; -Kategorien und Kriterien für eine sachgerechte Beurteilung von Übersetzungen, München 1986.

مقاله نویسی به آلمانی

کد درس: (۰۱۹)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف: تسلط بر نگارش زبان آلمانی به طور طبیعی و قابل قبول چه از نظر ساختار زبان و چه از نظر انتقال مفاهیم و کاربرد واژگان.

سرفصل دروس: (۳۴ ساعت)

در این درس، دانشجویان درباره موضوعاتی که استاد تعیین می کند به نوشتن مقاله می پردازند و تمام شیوه های نگارشی و طرح زبانی مقاله و نکات ویرایشی را رعایت می کنند و در کلاس بوسیله اسناد اصلاح می شود و در هر دو مورد موارد مقالات دانشجویان در کلاس توزیع می گردد تا بوسیله همکام تصحیح شود و کلیه مسائل اصلاحی در کلاس به اطلاع عموم برسد. نگارش آزاد و شیوه منطقی در پرورش نکات مورد تاکید قرار می گیرد در هر دو مورد. نگارش مقاله تحقیقی و بیان نامه، مستطی، توصیفی، روایی، تخیلی، توجیحی تعریف می شود.

منابع پیشنهادی:

*Strauss, D.: "Zur Begründung von Sprech- und Schreibfertigungsübungen für Daf". In: Jahrbuch Daf, 5/1979, Hrsg. A. Wierlacher, Heil Jelberg 1979.

*Hippe, Robert: Der Oberstufen-Aufsatz. Hofffeld 1979.

*Neis, Edgar: Das große Aufsatzbuch. Hofffeld 1986.

*Neis, Edgar: Wie gestaltet man Vorträge und Reden? Hofffeld 1987.

ترجمه متون ادبی

کد درس: (۰۲۰)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف: درک تفاوت‌های واژگانی، نحوی و سبکی بین متون ادبی و متون علمی - تخصصی و یادگیری شیوه‌های

ترجمه متون ادبی

سرفصل: (۳۴ ساعت)

استاد این درس با تأکید بر گستردگی 'حیطه تنوع' واژگانی، نحوی و سبکی در متون ادبی در مقایسه با متون

علمی - تخصصی، آن را در متهای برگزیده به دانشجویان نشان می‌دهد.

همچنین با هدف تسلط یافتن بیشتر بر زبان آلمانی و درک تفاوت‌های گوناگون بین زبان مبدا و زبان مقصد آنها

را به ترجمه متون ادبی فارسی به آلمانی ترغیب می‌کند.

منابع پیشنهادی:

*Frank, Armin Paul: die Literarische Übersetzung, Fallstudien zu ihrer Kulturgeschichte, Hrsg. Brigitte Schullze, Göttingener Beiträge zur Internationalen Übersetzungsforschung 1, Berlin 1987.

*Frank, Armin Paul: Überraschungen beim Lesen literarischer Übersetzungen; Berliner Wissenschaftliche Gesellschaft, Jahrbuch 1985 (197-207)

*Koppen, Erwin: Die literarische Übersetzung; In: Vergleichende Literaturwissenschaft: theorie und Praxis, Hrsg. von Manfred Schmeling, A. V. Athenalon, Litraturowissenschaft Bd. 16, Wiesbaden 1981.

*Kittel, Harald: (Hrsg.) Literarische Übersetzung; Stand und Perspektiven, Bd. II, Berlin 1988.

*Klopfer, R.: Die Theorie der Literarischen Übersetzung; Romanisch-deutsche Sprachbereich, München 1967.

*Levy, Jiri: Die Literische Übersetzung; Theorie einer Kunstgattung, übersetzt von W. Schamschula, Frankfurt am Main/bonn 1969.

*Wirpsza, Witold: Einige aktuelle Elemente moderner Lyrikübersetzung; Deutsche Akademie für Sprache und Dichtung, Jahrbuch für 1967, Meidel berg/Damstadt 1968.

*Schadewaldt, Wolfgang: Die Wiedergewinnung antiker Literatur auf dem Wege der nachdichtenden Übersetzung; In: E. Zinn (Hrsg.): Hellas und Hesperien, Zürich u. Stuttgart, 1960.

*Kirsch R.: Das Wort und seine Strahlung; über Poesie und ihre Übersetzung, Berlin, Weimar 1976.

*Bianquis, G.: Kann Mann Dichtung übersetzen? (zu Rilkes Duineser Elegien), In: Dichtung und Volkstum, Euphorion N. F. ,37, 1936, S. 470-482.

*Gipper, H.: Sprachliche und geistige Metamorphosen bei Gedichtübersetzungen; eine sachvergleichende Untersuchung zur Erhellung deutsch-französischer Geistesveschiedenheit, Düsseldorf 1966.

*Sanders, Danid: Eine aus dem Osten ins Deutsche übernommene Gleichnisdichtung; In: Zeitschrift für deutsche Sprache 4(1890/91), S. 77. 82.

*Elgoharg, Baher M. : Hammer-Purgstall, ein Dichter und Vermittler orientalischer Literatur, Diss. Stuttgart 1979.

*Hennecke, Hans : Schöpferischer Verrat, Übersetzung im Dienst der Weltliteratur, In: Kritik, Gesammelte Essays, Gütersloh 1958.

*Rühling, L.: Der Geist im Moorwasser, Kognitionspsychologische Aspekte einantischer Übersetzungsfehler, In: Geschichte, System, Literarischer Übersetzung Göttinger Beiträge zur internationalen Übersetzungsforschung, Bd. 5, hrsg. von H. Kittel, Berlin 1992.

ترجمه انفرادی

تعداد واحد: ۲

کد درس: (۰۲۱)

نوع واحد: نظری

هدف: کسب تجربه در کار بررسی و مقایسه ترجمه و دریافت بینشهای دقیقتری در کار مکانیسم ترجمه با همکاری سایر همکلاسها

سرفصل دروس: (۳۴ ساعت)

در این درس دانشجویان کلاس به گروههای ۲ یا ۳ نفره تقسیم میشوند و هر دانشجو متن مشخصی از زبان خارجی را که قبلاً ترجمه کرده است ارائه می‌نماید و توسط استاد مربوط تصحیح میشود.

منابع پیشنهادی:

*Bausch, KR./Gauger, HM. (1971.): Interlinguistica Sprachvergleich und Übersetzung.

*Beiträge zur Übersetzungswissenschaft (1973): Leipzig
(=linguistische Arbeitsberichte).

*Drescher, HV./Scheffzek, S. Hrsg. (1976): Theorie und Praxis des Übersetzens und Dolmetschens, Bern/Frankfurt am Main
(=Publikationen des Fachbereichs angewandte Sprachwissenschaft der Johannes Gotten berg Universität-Mainz, Gemersheim).

*Kade, O. (1968): kommunikationswissenschaftliche Probleme des Translation.

*Kade, O. (1971): Zur Rolle des Sachverständnisses beim Übersetzen in Fremdsprachen.

*Kade, O. (1971): Zur Verhältnis von Translation und Transformation, In Studien 1971.

*Kapp, V. (197): Probleme von Theorie und Praxis in der Ausbildung Zum Übersetzen und Dolmetschen.

*Einführung in die Übersetzungswissenschaft, Quelle & Meyer
Heidel berg, Wiesbaden 1987.

پایاننامه

کد درس: (۰۲۲)

تعداد واحد: ۴

نوع واحد: نظری

هدف: کسب تجربه در انجام یک نوع تحقیق ترجمه شناسی یا انجام ترجمه یک کتاب در حد قابل انتشار به تشخیص اساتید راهنما و مشاور.

سرفصل دروس: (۶۸ ساعت)

دانشجو پس از گذراندن دروس بایه، موضوع پایان نامه خود را در یکی از دو زمینه زیر انتخاب می‌کند:

۱- تحقیق در یکی از مسائل فنی ترجمه

۲- ترجمه یک یا بخشی از یک اثر اصیل و برگزیده (به فارسی یا به المانی). پس از انتخاب موضوع،

دانشجو در حوالست کسی خود را با ذکر نام استادان راهنما و مشاور به مدیر گروه تسلیم می‌کند.

دانشجو پس از مطرح در شورای تخصصی گروه به اطلاع وی می‌رسد.

زمان ثبت نام پایان نامه، به‌عنوان آخر تحصیلی خواهد بود.

فرهنگ و جامعه در ترجمه

کد درس: (۱۰۱)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف: آشنایی با مشکلات عناصر فرهنگی و جامعه شناختی در ترجمه و ترجمه پذیری.

سرفصل دروس: (۳۴ ساعت)

چون تسلط بر هیچ زبانی بدون درک مسائل فرهنگی و اجتماعی متکلمان آن ممکن است، شناخت عناصر فرهنگی و اجتماعی سخنگویان زبان خارجه و زبان فارسی از اهمیت ویژه ای برخوردار است. مفاهیم فرهنگی و جامعه شناسی بیشتر در واژگان زبان منعکس می گردد که تشخیص آنها از اهمیت ویژه ای برخوردار است و مفاهیم آن بیشتر از جامعه شناسی زبان، مردمشناسی زبان و فرهنگ و تمدن هر جامعه نشأت می گیرد و بیشتر این عناصر در ادبیات زبانها پرورش می یابند و تظاهر می کنند. بنابراین آشنایی با فرهنگ جامعه زبان خارجه و زبان بومی که بیشتر مسائل فحوایی و محیطی زبان هستند از اهمیت ویژه ای برخوردار است.

پس از آشنایی پیشی با مسائل فرهنگی و اجتماعی، دانشجویان مسائل مربوطه را عملاً در ترجمه های تجربی تکرار می کنند و در کلاس در مورد آنها بحث و بررسی عمل می آید و نیز نمونه و تحقیقات مربوطه را در کلاس مطرح می گردید تا اطلاعات بیشتری را برای دانشجویان فراهم آورد.

منابع پیشنهادی:

- *Bernstein B.: Studien zur Sprachlichen Sozialisation, Düsseldorf 1972
- *Gumperz, J. J.: Sprache, Lokale Kultur und soziale Identität, Dussel dorf 1975
- *Henle, P., Hrsg.: Sprache, Denken, Kultur, Frankfurt 1969
- *Haarmann, H.: Soziologie und Politike der Sprachen Europas, München 1975.
- *Vossler, K. Geist und Kultur der Sprache, Heidelberg 1952.

ادبیات معاصر ایران

کد درس: (۱۰۲)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف: آشنایی با ادبیات معاصر ایران، مهمترین نویسندگان این مقطع ادبی و آثار ترجمه شده از ادبیات

ایران به آلمانی به منظور گسترش تبادلات فرهنگی بین ایران و آلمان از طریق ترجمه

سرفصل دروس: (۳۴ ساعت)

از آنجاییکه مهمترین وظیفه دانش آموختگان این رشته ترجمه ادبی از فارسی به آلمانی و بالعکس است و با توجه به اینکه لازمه ترجمه دقیق و صحیح یک اثر ادبی آشنایی نظام مند با ادبیات آن کشور، دوره‌های تاریخی آن، وضعیت اجتماعی، فرهنگی و سیاسی آن کشور در تعاطع مختلف و تاثیر گذارترین نویسندگان آن کشور است، لازم است دانشجوی این رشته بصورتی هدفمند با جنبه های مختلف ادبیات معاصر ایران، البته با نگاهی مختصر به پیشینه آن آشنا شوند.

منابع پیشنهادی:

*Rahnema, Touradj: (Hrsg.) Im Atem des Drachen, Moderne persische Erzählungen, Frankfurt am Mai 1981.

*Rahnema, Touradj: (Hrsg.) Einer aus Gilan, Kritische persische Erzählungen (1953-1979), Berlin, 1984.

*Rahnema, Touradj: Der Pevan, dessen Herr gestorben war. Berlin 1983.

*Rahnema, Toyradj: Der Feueranbeter, München 1997.

*Collin, Matthäus von: Persische Dichtung; In: Jahrbücher der Literatur 19 (1822); Rückerts "Östliche Rosen", S. 142 f.

*Mom, Paul: Geschichte der persischen Literatur, Leipzig 1901.

*Schimmel, A.: Stern und Blume; Die Bilderwelt der Persischen Poesie, Wiesbaden 1984.

*Rückert, F. und Pertsch, W.: Grammatik, Poetik und Rhetorik der Perser; Nach dem siebenten Bande des Heft Kolzum, Hrsg. von W. Pertsch, Gotha 1874.

*Rahnema, Touradj: Im Garten des Hadschis, Frankfurt 1993.

سبک شناسی مقابله ای انواع نثر در ترجمه

تعداد واحد: ۲

کد درس: (۱۰۳)

نوع واحد: نظری

هدف: آشنایی با گونه های مختلف نثر آلمانی معاصر و نیز سبکهای گوناگون نثر آلمانی پیشرفته و کسب مهارت در تشخیص سبک و برگردان آن به زبان مقصد.

سرفصل دروس: (۳۴ ساعت)

- ۱- متون برگزیده ای از نوشته های مشهور علمی، تحقیقی، داستانی و انتقادی به دو زبان تدریس می شود.
- ۲- دانشجو با سبک های گوناگون آشنا خواهد شد. گونه های عمده ای که در این درس به دانشجو آموخته خواهد شد عبارتند از گونه خبری، گونه خاص مشاهده و گزارش گونه بیان اندیشه، گونه ویژه طنز، گونه خاص ادبیات، گونه علمی و فنی، گونه امور حقوقی و نظایر اینها.
- ۳- اساساً دانشجو با فراگرفتن معنی گوناگون الفاظ و کلمات در دوره ها و اطلاق آن موقعیت مناسب، برگردان آن به زبان مقصد یاری می کند.

منابع پیشنهادی:

- *Fleischer, W./Michel, G. Stilistik der deutschen Gegenwartssprache, Leipzig 1975
- *Koller, W (1978) Kritik der Theorie der Übersetzungskritik. in international Review of Applied Linguistics, Tubinger
- *Michel, G et al Einführung in die Methodik der Stiluntersuchung, Berlin 1968
- *Gowinski, B. Deutsche Stilistik, Frankfurt a M 1973

منشاء و تحول زبان آلمانی

کد درس: (۱۰۴)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف: آشنایی دانشجویان با سیر تحولات ساختاری زبان آلمانی از آغاز تاکنون

سرفصل دروس: (۳۴ ساعت)

سیر تحولات زبان آلمانی در قرون وسطی که از نظر تاریخی فاصله زمانی بین اواسط قرن هشتم (زمان ظهور اولین نمونه های ادبیات آلمانی) تا اواسط قرن پانزدهم را شامل می شود و نشان دادن روند رو به رشد زبان و ادبیات آلمانی از نظر قالب و محتوی تا زمان حاضر.

استاد این درس با ارائه نمونه متن هایی از دوره های مربوطه پس از بررسی محتوای آنها به بررسی مشخصات زبانی آنها می پردازد.

منابع پیشنهادی:

*Boor, H. de :Die deutsche Literatur. Von Karl dem Großen bis zum Beginn der höfischen Dichtung. 770-1170. München 1971.

*Boor, H. de :Die höfische Literatur.Vorbereitung, Blüte, Ausklang
1170-1256. München 1969.

*Genzmer, Fu.a. :Geschichte der Deutschen Literatur von der Anfängen bis zum Ende des Spätmittelalters(1490). Stuttgart 1962.

*Wapnewski, P. :Deutsche Litratuer des Mittelalters. Ein Abriß.
Göttingen 1971. (Kleine Vandenberg-Reihe 96/97)

*Bertau, K. :Deutsche Literatur im europäischen Mittelalter. Bd. I: 800-1197. München 1972. Bd. II :1195-1220. München 1973.

*Curtius. E.R. :Eurpäische Literatur und lateinisches Mittelalter. Bern 1989.

*Ehrismann, G. : Geschichte der Deutschen Literatur bis zum Ausgang des Mittelalters. 2 Teile(=4Bde.). München 1922-35. Unveränderter Neudruck 1966.

*Kuhn, H. : Dichtung und Welt im Mittelalter. Stuttgart 1969.

*Le Goff, J. : Kultur des europäischen Mittelalters. München 1970.

*Maurer, F. : Dichtung und Sprache des Mittelalters. Gesammelte Aufsätze. Bern u. München 1963.

*Betz, W. : Das gegenwärtige Bild des Althochdeutschen. In: Der Deutschunterricht 5(1953) H.6, S.94.108.

*Kuhn, H. : Gattungsprobleme der Mittelhochdeutschen Literatur. In: Sitzungsberichte der Bayerischen Akademie der Wissenschaften. Philosophisch-Historische Klasse. H.4. München 1956.

*Mohr, W. : Wandel des Menschenbildes in der Mittelalterlichen Dichtung. In: Wirkendes Wort, 1. Sonderheft (1953) S. 37-48.

*Rupp, H. : Deutsche religiöse Dichtungen des 11. und 12. Jahrhunderts. Untersuchungen und Interpretationen. Freiburg i. Br. 1958.

*Soeteman, C. : Deutsche geistliche Dichtung des 11. und 12. Jahrhunderts. Stuttgart 1971. (Sammlung Metzler M 33.)

*Tschisch, Fritz : Geschichte der deutschen Sprache. Berlin 1966.

تأثیر ادب فارسی بر ادبیات آلمانی

کد درس: (۱۰۵)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف: آشنایی دانشجویان با شاعران و نویسندگانی که ادبیات آلمانی تأثیر گذاشته اند و درک علل آن، همچنین آشنایی با برخی ادیبانی که از ادبیات فارسی تأثیر پذیرفته اند.

سرفصل دروس: (۳۴ ساعت)

به دلیل فرهنگ غنی شرق و به ویژه ایران در قرون گذشته همواره تبادل فرهنگی و ادبی بین شرق و غرب وجود داشته است. لازم است دانشجویان به منظور آشنایی با این تأثیرگذاری های متقابل در حیطه تبدلات فرهنگی بین ایران و آلمان و نهایتاً تحقیق و ترجمه و در این زمینه ها با نمونه های عینی این گونه تأثیرات آشنا شوند.

به عنوان نمونه می توان از تأثیر اشعار حافظ بر گونه نام برد.

به علاوه ترجمه های فرلووتی از آثار فردوسی، خیام، نظامی، مولوی و سعدی به زبان آلمانی موجود است که لازم است استاد این درس ضمن آشنا نمودن دانشجویان با این ترجمه ها علل این گونه تأثیرگذاری ها را در کلاس مورد بحث و بررسی قرار دهد.

بررسی ترجمه های ادبیات معاصر ایران نیز باید در این درس مورد توجه قرار گیرد.

منابع پیشنهادی:

*Bürgel J. ch.: Das persische Gesel; In: Orientalisches Mittelalter, Neues Handbuch der Literaturwissenschaft Bd. 5, Hrg. von Klaus von See, Wiesbaden 1990.

*Hom, Paul: Geschichte der persischen Literatur, Leipzig 1901.

*Horn Paul: Was verdanken wir Persien? -In: Nord und Süd, Eine deutsche Monatsschrift, 24. Jahrgang, Bd. 94, Heft 282, Breslau 1900, S. 377-395.

*Lokotsch, Karl: Ethymologisches Wörterbuch der europäischen Wörter orientalischen Ursprungs; Carl Witter's Universitätsbuchhandlung, Heidelberg 1927.

*Reinert, Benedikt: Die persische Qaside; In: Orientalisches Mittelalter. Neues Handbuch der Literaturwissenschaft Bd. 5, Hrsg. von Klaus von See, Wiesbaden 1990.

*Schimmel, A.: Friedrich Rückert: Übersetzungen persischer Poesie; Wiesbaden 1966.

*Schimmel, A.: Orientalische Einflüsse auf die Deutsche Literatur; In: Neuem Handbuch der Literaturwissenschaft, orientalisches Mittelalter, Bd. 5 Wiesbaden 1990.

*Schimmel, A.: Orientalische Dichtung in der Übersetzung F. Rückerts; (hrsg.) Sammlung Dieterich, Band 286, Bremen 1963.

*Spies, Otto: Orientalische Stoffe in den Kinder- und Hansmärchen der Brüder Grimm; Beiträge zur Sprach- und Kulturgeschichte des Orients, Walldorf-Hessen, 1952.

*Collin, Matthäus von: Persische Dichtung; In: Jahrbücher der Literatur 19 (1822), Rückerts: "Östliche Rosen", S. 142f.

*Brockelmann, Carl: Die morgenländischen Studien in Deutschland; In: ZDMG 78 N. F. 1, 1922.

*Littmann, Enno: Morgenländische Wörter im Deutschen; 2. Aufl. Tübingen 1924.

بررسی ترجمه انواع متون علمی

کد درس: (۱۰۶)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف: ارزشیابی نحوه و کیفیت ترجمه متون از زبان خارجی به زبان فارسی

سرفصل دروس: (۳۴ ساعت)

در این درس متن های ترجمه شده خارجی را (در مقایسه با متن زبان منبع) مورد مطالعه قرار می دهند و نسخه اصلی متن زبان منبع را با صورت ترجمه شده جایی آن مقایسه می کنند و صحت و سقم مطالب ترجمه شده و میزان دقت در ترجمه و معادلهای فارسی آن را مورد سنجش و مذاقه قرار می دهند و در صورت لزوم نسبت به اصلاحات آنها پیشنهاداتی می دهند.

در این راه ترجمه فارسی یک متن خارجی، چه از نظر ساخت چه از نظر گزینش علم واژه های فارسی معادل وجه از لحاظ انسجام و سخنکاوای بررسی می گردد. و ینش دانشجویان نسبت به ایرادات و دقت عمل آنها در ترجمه از دیدگاه حاصل می کند.

در هر جلسه لااقل یک متن طولانی با ترجمه چاپ شده آن برای بررسی و مقایسه در اختیار دانشجویان قرار می گیرد. متن فارسی چاپ شده نیز از نظر ویرایش و رسم الخط قابل قبول باید مورد توجه قرار گیرد. در این درس دانشجویان با واژه نامه های تخصصی مربوط و شیوه های معادل سازی و برابر نهادی واژگان تخصصی متون زبان خارجه و معادل سازی اصلاحات فنی آشنایی کامل حاصل می کنند.

منابع پیشنهادی:

Droz, L. / Schmitt, W. (1973): Deutsche Fach-und wissenschafts sprache. Bestandesaufnahme - Theorie-Geschichte, Wiesbaden.

Fluck, H. R. (1976) : Fachsprachen. Einführung und Bibliographie, München.

Jumpelt, R. W. (1961): Die Übersetzung naturwissenschaftlicher und technischer Literatur. Sprachliche Maßstäbe und Methoden zur Bestimmung ihrer Wesenszüge und Probleme, Berlin-Schöneberg.

Spitzbardt, H., Hrsg. (1972): Spezialprobleme der wissenschaftlichen und technischen Übersetzung, Halle (Saale) (=Linguistische Studien). [Spitzbardt 1972]

Gerbert, M. 1972 Technische Übersetzungen und das Probleme des Fachwissens, in Spitzbardt 1972.

Birus, H.: Am Schnittpunkt von Komparistik und Germanistik: Die Idee der Weltliteratur heute; In: Germanistik und Komparistik, Stuttgart 1995, S. 439-457.

Bruns, A.: Stilistische Eigenschaften Vergleichsthematik, Übersetzung als Rezeption; 1978.

